

Proměny romské populace ve Sčítáních lidu, domů a bytů mezi lety 2001, 2011 a 2021

Tomáš Katrňák – Ivana Šimíková – Laura Fónadová

Abstrakt

Text se zabývá proměnami romské populace v České republice. Autoři analyzují data ze Sčítání lidu, domů a bytů (SLDB) z let 2001, 2011 a 2021. Srovnávají vybrané údaje o romské populaci a ukazují, jak vypadá romská populace zachycená těmito sčítáními z hlediska vybraných sociodemografických proměnných a územní distribuce. Jako referenční rámec k těmto statistikám slouží údaje o obecné populaci ze stejných SLDB. Zjištění ukazují, že mezi romskou populací (identifikovanou na základě národnosti a/nebo mateřského jazyka) a všeobecnou populací existují výrazné rozdíly. V čase se sice romská populace přibližuje obecné populaci, nicméně oproti většinové populaci je výrazně mladší, najdeme v ní vyšší podíl mužů než žen, je posunutá do nižších vzdělanostních stupňů, klesá v ní podíl lidí žijících v manželství a posilují svobodní a svobodné, což znamená výrazný pokles průměrného počtu živě narozených dětí na jednu ženu starší 15 let. Romové v ČR představují převážně městské obyvatelstvo a největší podíl romské populace žije v Moravskoslezském a Ústeckém kraji.

Klíčová slova: Romové; romská populace; Sčítání lidu, domů a bytů; hard-to-survey populace

Abstract

The text addresses changes in the Roma population in the Czech Republic. The authors analyse data obtained from the 2001, 2011 and 2021 Population and Housing censuses. They compare selected data on the Roma population and describe the situation in the Roma population as captured by these censuses in terms of selected socio-demographic variables and territorial distribution. The general population data from the censuses served as the frame of reference for these statistics. The findings show that there are significant differences between the Roma population (identified based on nationality and/or mother tongue) and the general population. While the Roma population is moving closer to the general population over time, it remains significantly younger than the general population, it contains a higher proportion of men than women, it is characterised by lower educational levels, the proportion of people living in a marriage relationships is declining, and the proportion of single persons is increasing, which has led to a significant decline in the average number of live births per woman over 15 years of age. Roma in the Czech Republic live predominantly in urban areas, and the largest shares of the Roma population live in the Moravian-Silesian and Ústí nad Labem regions.

Keywords: Roma; Roma population; Population and Housing census; hard-to-survey population

Romská populace v České republice zatím není v rámci kvantitativního sociologického paradigmatu dlouhodobě zkoumána. Ojedinelé sociologické sondy do této populace však naznačují, že se jedná o demograficky odlišnou populaci ve srovnání s většinou populací a zároveň ukazují, že příslušnost k romské populaci se zdá být také na území ČR, stejně jako v jiných zemích, klíčovým faktorem, který determinuje životní trajektorie i úspěchy lidí (srov. např. EU-Midis Technical..., 2009; Second European Union Minorities..., 2017; Roma Pilot Survey..., 2014; Roma survey..., 2023; nebo Šetření životních podmínek..., 2022). Z tohoto důvodu je nezbytné romskou populaci zkoumat systematicky a odpovídat na otázky, do jaké míry a z jakých důvodů se odlišuje od obecné populace.

Jak vypadala romská populace žijící na území ČR v roce 2021 a jak se proměnila v minulých 20 letech? To je otázka, na kterou v tomto textu odpovídáme s pomocí dat z posledních třech Sčítání lidu, domů a bytů (dále jen SLDB). Konkrétně srovná-

váme vybrané údaje o romské populaci z SLDB z let 2001, 2011 a 2021 a ukazujeme, jak vypadala romská populace zachycená těmito sčítáními z hlediska vybraných sociodemografických proměnných a územní distribuce. Jako referenční rámec nám slouží údaje o obecné populaci ze stejných SLDB. Naše analýza je motivována faktem, že kromě údajů o prostých počtech osob, které deklarovaly romskou národnost, a počtech osob, které uvedly jako mateřský jazyk romštinu, nebyla data z minulých třech SLDB zatím podrobněji analyzována. Pokud je nám známo, zatím nikdo neidentifikoval trendy v těchto datech, a tedy neodpověděl na otázku po proměnách romské populace v minulých 20 letech.

Vymezení romské populace na území ČR

V případě, že se nechceme zaměřovat pouze na oblasti s vyšší koncentrací romského obyvatelstva (srov. Roma Pilot Survey..., 2014; Roma survey..., 2023) či na

sociálně vyloučené lokality na území ČR, na které se odborný zájem o romskou populaci často redukuje (srov. Analýza sociálně vyloučených..., 2006, 2015; Šetření životních podmínek..., 2022), je nezbytné pracovat s výběrovými (surveyovými) daty o romské populaci. Těchto dat je však zatím nedostatek a zcela chybí data, která by umožňovala zachytit změny v delším časovém horizontu. Jedním z důvodů je, že romská populace patří do kategorie „hard-to-survey“ populací (Tourangeau, 2014; Font, Mendez, 2013; Kappelhof, 2015). Jednak není jednoduše identifikovatelná, tedy snadno vymežitelná z hlediska jejích členů. Není však ani lehce dostupná, jelikož není rovnoměrně a ve stejné míře rozložena napříč územím ČR. V neposlední řadě však není ani snadno mapovatelná pomocí standardních kvantitativních sociologických nástrojů. A to kvůli koncentraci nízkého vzdělání, chudoby a nezaměstnanosti v této populaci, případně procesům, které tuto populaci sociálně segregují od většinové společnosti (srov. Šimíková et al., 2019).

Vzhledem k tomu, že každé výběrové šetření vyžaduje podklady pro výběr vzorku, které standardně vycházejí z populačního sčítání, hraje data z SLDB nezastupitelnou úlohu. Z tohoto důvodu považujeme v rámci ČR tato data za základní a také nejdůležitější informační zdroj o romské populaci. Co se týká metodiky potřebných údajů pro vymezení romské populace, přistoupil Český statistický úřad při SLDB od roku 2001 k možnosti uvedení až dvou národností u jednoho respondenta. Při posledních třech SLDB navíc bylo vyplnění otázky na národnost dobrovolné. Stejný postup byl zvolen také v případě údajů o mateřském jazyce. Výhodou dat SLDB je, že zachycují romskou populaci na celém území ČR, a to od větších územních celků k menším. Lze tak identifikovat její rozložení napříč celou ČR. Největší nevýhodou těchto dat jsou však pochybnosti o tom, jak dobře romská populace zachycená v SLDB reprezentuje romskou populaci v ČR.

Tyto pochybnosti vycházejí jednak z poměrně značného rozdílu ve velikosti romské populace zachycené daty SLDB a expertními odhady. Podle těchto odhadů (srov. Zpráva o situaci romské menšiny..., 2020) by měl na území ČR žít několikanásobně větší počet Romů, než identifikujeme v jednotlivých SLDB (odhad je na úrovni 250 tisíc, počty v SLDB se od roku 2001 do roku 2021 pohybují od 20 tisíc do 50 tisíc). Velký rozdíl mezi expertními odhady a počty naměřenými populačními cenzy je nicméně problémem ve všech zemích, kde takové cenzy probíhají a vedou k diskusím o míře validity a reliability cenzovních dat (srov. Simpson, Akinwale, 2007; Langhamrová, Fiala, 2008; Simon, 2012; Messing, 2014; Farkas, 2017). Problém validity vychází z použitých „proxy“, tedy zástupných znaků pro identifikaci romské příslušnosti či původu – v případě ČR romské národnosti a mateřského jazyka – v cenzovních datech. Validitu cenzovních dat však mohou oslabovat také obavy hlásit se k specifické národnostní skupině. Reliabilitu cenzovních dat pak narušují kolísající údaje v čase z hlediska celkového počtu osob, jež deklarovaly romskou národnost a/nebo uvedly romský jazyk jako mateřský (srov. první blok Romové v tabulce 1).¹

Zásadní otázkou proto zůstává, zda SLDB z jednotlivých let dobře reprezentují romskou populaci v ČR. A to nejen z hlediska její územní distribuce, ale především z hlediska demografické a sociální struktury. Jinými slovy, zda jsou nebo nejsou zkreslena systematickou chybou. Tuto otázku, žel, nelze s jistotou odpovědět. Pokud však chybí základní informace o základní populaci, na kterých jsou standardně postavena všechna výběrová šetření (surveys), měli bychom vždy pracovat s dostupnými SLDB daty a jejich neustá-

lým srovnáním a konfrontováním se přibližovat k empirické realitě.

Ve SLDB v letech 2001, 2011 a 2021 lze romskou populaci identifikovat jako obyvatele, kteří se buď přihlásili k romské národnosti (a to jak samostatně, tak v kombinaci s jinou národností), nebo jako mateřský jazyk uvedli romský jazyk (samostatně, nebo v kombinaci s jiným mateřským jazykem), případně obojí současně. Data o takto vymezené populaci jsme získali z Českého statistického úřadu primárně pro potřeby projektu aplikovaného výzkumu,² a to ve dvojí podobě. Jednak jako agregovaná data, což je de facto statistické třídění prvního stupně podle dopředu zadaných vybraných znaků (např. pohlaví, věk, vzdělání, rodinný stav). A dále jako primární data, z nichž jsme třídění podle dostupných znaků konstruovali. Pro prezentaci výsledků v tabulce 1 používáme oba typy dat.

Proměny romské populace na území ČR mezi lety 2001 až 2021

Osob, které v posledních třech SLDB uvedly romskou národnost (jako jedinou či v kombinaci s jinou) nebo jako mateřský jazyk uvedly romský jazyk či obojí, bylo celkově 28 820 v roce 2001, 45 949 v roce 2011 a 38 708 v roce 2021. Ve všech třech případech se jedná přibližně o tři promile české populace. Sociodemografická struktura, prezentovaná v jednotlivých blocích tabulky 1, je počítána pro takto vymezenou romskou populaci.

Ve všech třech letech SLDB byl podíl mužů v romské populaci vyšší než podíl žen. Tato skutečnost může být dána prostým faktem, že se muži oproti ženám více identifikují s romskou národností nebo uvádějí, že jejich mateřský jazyk je romština. V případě, že by tomu tak nebylo, jednalo by se o demograficky kontradiktorní fakt ke většinové populaci, v níž je podíl mužů a žen převrácený. Podle Sčítání 2021 bylo v obecné populaci 50,7 % žen a 49,3 % mužů.

Mezi lety 2001 až 2021 rozdíl podle pohlaví v romské populaci mírně narostl ve prospěch mužů (v roce 2021 to bylo 52 % mužů oproti 48 % žen). Tento trend kopíruje trend obecné populace, v níž se rovněž mírně zvyšuje podíl mužů ve srovnání s ženami (konkrétně mezi lety 2001 až 2021 narostl podíl mužů v obecné populaci ze 48,7 % na 49,3 % a podíl žen se snížil ze 51,3 na 50,7 %).

Když se podíváme na průměrný věk mužů a žen v romské populaci, vidíme, že mezi roky 2001 až 2021 roste (z 29,5 let na 34,1 roku). A to jak u mužů, tak žen. Romské ženy jsou v průměru starší než muži, nicméně rozdíl mezi nimi a muži je poměrně nízký a mezi lety Sčítání se ještě snižuje (v roce 2021 byl tento rozdíl půl

roku: 33,8 u mužů oproti 34,3 u žen). V obecné populaci byl průměrný věk 42,7 let, což indikuje, že obecná populace je výrazně „starší“ ve srovnání s romskou populací (v průměru téměř o 9 let). Naděje dožití by tedy v romské populaci měla být výrazně nižší než ve většinové populaci. V obecné populaci, stejně jako v romské populaci, jsou ženy o něco starší než muži (ve Sčítání 2021 byl průměrný věk žen 44,1 let a mužů 41,2 let), nicméně rozdíl mezi těmito průměry se v čase výrazněji nemění oproti romské populaci.

Z hlediska vzdělání se romská populace v čase posunuje směrem k vyšším vzdělanostním stupňům. Ve srovnání s většinovou populací je však jako celek posunutá do nižších vzdělanostních stupňů. V roce 2001 bylo více jak 80 % romské populace se základním vzděláním nebo nedokonalým základním vzděláním (82,3 %). V roce 2021 se tento podíl snížil na 64 %. Oproti tomu narostl podíl vyučených z 13 % v roce 2001 na 24 % v roce 2021. Podíl vysokoškoláků je v romské populaci velmi nízký. V roce 2001 byl 1 %. V roce 2021 byl tento podíl 4 %.

Největší podíl Romů a Romek je svobodných. Mezi roky 2001 až 2021 se tento podíl zvýšil z necelých 54 % na 64 %. Toto zvýšení je kompenzováno opačným trendem mezi ženatými a vdanými. Zatímco v roce 2001 žila více jak třetina romské populace v manželství (34,7 %), v roce 2021 je to jen necelá pětina populace (23,1 %). Podíl rozvedených v romské populaci stoupá stejně jako ve většinové populaci (ze 7,5 % v roce 2001 na 9,4 % v roce 2021) a snižuje se zastoupení vdov a vdovců.

Průměrný počet živě narozených dětí u romských žen starších 15 let věku v čase klesá. V roce 2001 byl tento počet 3,1, v roce 2011 2,7 a v roce 2021 2,4 dítěte na jednu ženu. Jedná se o demografický trend, který odkazuje u romských žen ke změnám v reprodukčním věku (početní a strukturální změny). Oproti obecné populaci je to však stále výrazně více (průměrný počet živě narozených dětí na jednu ženu ve věku 15 a více let byl v obecné populaci 2021 1,57).

Poslední dva bloky tabulky 1 ukazují distribuci romské populace podle velikosti bydliště a krajů ČR. Ve všech třech letech SLDB se největší podíl romské populace nachází ve středně velkých městech o velikosti okolo 50 tisíc obyvatel (přesněji řečeno ve městech od 20 do 100 tisíc obyvatel). Směrem k menším obcím podíl romské populace klesá. Co se týče krajů, největší podíl romské populace najdeme v Moravskoslezském a Ústeckém kraji (více jak 15 % této populace). V ostatních krajích je romská populace zastoupena v menším podílu. Nejmenší podíl romské populace se vyskytuje ve Zlínském kraji a kraji Vysočina. S ohledem na to, že rozložení romské populace napříč velikostí

sídel a kraji zůstává napříč lety 2001 až 2021 bez výraznějších změn, považujeme komparaci těchto distribucí za částečné potvrzení reliability SLDB dat o romské populaci jako celku. I když víme, že se z hlediska počtu romská populace v datech SLDB liší od expertních odhadů, jsme přesvědčeni, že stabilita těchto distribucí v čase odkazuje k tomu, že data SLDB věrohodně indikují základní kontury romské populace v ČR.

Závěr

Na začátku tohoto textu jsme si položili otázku, jak se liší romská populace od obecné populace na území ČR. Pokud odhlédneme od výkyvů v počtech osob v kategorii těch, kteří deklarovali romskou národnost, i v kategorii těch, již uvedli romský mateřský jazyk v posledních 30 letech a zaměříme se na populaci těch, kteří uvedli jeden nebo oba znaky, máme k dispozici informace o řádově 30 tisících osobách. I kdyby tímto způsobem zachycená romská populace pokrývala pouze část romské populace v ČR, jedná se o velmi robustní vzorek, který nelze získat jiným způsobem. Zároveň tato data poskytují informace, které nelze jinde získat – např. o distribuci a struktuře romské populace v nižších územních celcích.

Na základě SLDB z let 2001, 2011 a 2021 jsme ukázali, že mezi romskou populací (identifikovanou na základě národnosti a/nebo mateřského jazyka) a všeobecnou populací existují výrazné rozdíly. Z hlediska trendů se romská populace sice přibližuje obecné populaci, nicméně oproti většinové populaci je výrazně mladší, najdeme v ní vyšší podíl mužů než žen, je posunutá do nižších vzdělanostních stupňů, klesá v ní podíl lidí žijících v manželství a posilují svobodní a svobodné, což znamená výrazný pokles průměrného počtu živě narozených dětí na jednu ženu starší 15 let. Romové v ČR představují převážně městské obyvatelstvo a největší podíl romské populace žije v Moravskoslezském a Ústeckém kraji.

Shromažďování dat vztahujících se k rasovému či etnickému původu je z historických důvodů v řadě evropských zemí senzitivní téma, a bývá proto předmětem řady polemik. Přesto jde o data zcela nezbytná pro zjišťování, do jaké míry jsou členské země EU v souladu se závazkem stejného zacházení či dodržováním lidských práv (Guidance note..., 2021). Komparace vybraných údajů za poslední tři SLDB v tabulce 1 ukázala, že romská příslušnost (vymezená na základě deklarace romské národnosti či uvedením romského jazyka za mateřský jazyk) hraje roli také v české společnosti a je nezbytné ji jako sociální faktor v analýzách zohledňovat. I když se data ze SLDB z hlediska velikosti romské populace liší od expertních odhadů, představují jedi-

ný zdroj informací o demografických charakteristikách a územní distribuci romské populace. Proto doporučujeme, aby byla data ze SLDB více využívána, alespoň tehdy, když nelze informace získat spolehlivějším přístupem.

- 1 Test reliability přímo na datech SLDB není, žel, možný, protože data podléhají ochraně osobních údajů zvláštní kategorie a nelze dodatečně identifikovat konkrétní osoby napříč daty z různých SLDB.
- 2 Projekt nese název Vytvoření systému sběru kvantitativních dat pro vyhodnocování situace Romů v české společnosti; je podpořen grantem z Norska v rámci programu Fondů EHP a Norska 2014–2021.

Literatura

Platnost všech uvedených internetových adres je ověřena k 27. 7. 2023.

Analýza sociálně vyloučených lokalit a absorpční kapacity subjektů působících v této oblasti. Praha: GAC spol. s r. o., 2006.

Analýza sociálně vyloučených lokalit v ČR [online]. Praha: GAC spol. s r. o., 2015. Dostupné z: <https://www.esfcr.cz/documents/21802/791224/Ana%3BDza+soci%3%A1ln%C4%9B+vylo%C4%8Den%C3%BDch+lokalit+v+%C4%8CR/65125f3c-3cd9-4591-882b-fd3935458464>

EU-MIDIS Technical Report Methodology, Sampling and Fieldwork, European Union minorities and discrimination survey [online]. European Union Agency for Fundamental Rights (EU-FRA). 2009. Dostupné z: https://fra.europa.eu/sites/default/files/eu-midis_technical_report.pdf

Farkas, L. *Data collection in the field of ethnicity.* Luxembourg: European Union, 2017.

Font, J., M. Méndez, eds. *Surveying Ethnic Minorities and Immigrant Populations Methodological Challenges and Research Strategies.* Amsterdam University Press, 2013.

Guidance note on the collection and use of equality data based on racial or ethnic origin [online]. European Commission, 2021. Dostupné z: https://commission.europa.eu/system/files/2022-02/guidance_note_on_the_collection_and_use_of_equality_data_based_on_racial_or_ethnic_origin_final.pdf

Kappelhof, J. W. S. Face-to-face or sequential mixed-mode surveys among non-western minorities in the Netherlands: The effect of different survey designs on the possibility of nonresponse bias. *Journal of Official Statistics* [online]. 2015, roč. 31, č. 1, s. 1-30. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/276511932_Face-to-Face_or_Sequential_Mixed-Mode_Surveys_Among_Non-Western_Minorities_in_the_Netherlands_The_Effect_of_Different_Survey_Designs_on_the_Possibility_of_Nonresponse_Bias

Langhamrová, J., T. Fiala. *Současná charakteristika romské populace a projekce jejího vývoje do roku 2050.* In: Jakoubek, M., L. Budilová, eds. *Romové a Cikáni – neznámí i známí.* Interdisciplinární pohled. Voznice, Leda, 2008, s. 94–122.

Messing, V. *Methodological puzzles of surveying Roma/Gypsy populations.* *Ethnicities.* 2014, roč. 14, č. 6, s. 811–829.

Roma Pilot Survey – Technical report: methodology, sampling and fieldwork [online]. European Union Agency for Fundamental Rights (EU-FRA). Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2014. Dostupné z: <https://fra.europa.eu/en/publication/2014/roma-pilot-survey-technical-report-methodology-sampling-and-fieldwork>

Roma Survey 2021 – Roma in 10 European Countries – Technical report [online]. European Union Agency for Fundamental Rights (EU-FRA). Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2023. Dostupné z: https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2023-roma-survey-2021-technical-report_en.pdf

Second European Union Minorities and Discrimination Survey Technical report [online]. European Union Agency for Fundamental Rights (EU-FRA). Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2017. Dostupné z: https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2017-eu-midis-ii-technical-report_en.pdf

Simon, P. *Collecting ethnic statistics in Europe: a review.* *Ethnic and Racial Studies* [online]. 2012, roč. 35, č. 8, s. 1366–1391. Dostupné z: https://www.researchgate.net/publication/233314223_Collecting_ethnic_statistics_in_Europe_A_review

Simpson, Ludi, Bola Akinwale. *Quantifying Stability and Change in Ethnic Group.* *Journal of Official Statistics.* 2007, roč. 23, č. 2, s. 185–208.

Šetření životních podmínek obyvatel sociálně vyloučených lokalit v ČR (SVL-SILC 2021) [online]. Agentura pro sociální začleňování, 2022. Dostupné z: <https://www.socialni-zaclenovani.cz/svl-silc/>; https://www.socialni-zaclenovani.cz/wp-content/uploads/SVL-SILC-2021_souhrn_zjisteni.pdf

Šimíková, I., M. Jelínek & L. Obrovská. *Analýza vhodných přístupů k určování etnické příslušnosti osob a sběru etnických senzitivních dat v prostředí ČR.* VÚPSV, v. v. i., 2019.

Tourangeau, R. *Defining hard-to-survey populations.* In: Tourangeau, R., B. Edwards, T. Johnson, K. Wolter & N. Bates, eds. *Hard-to-Survey Populations.* Cambridge: Cambridge University Press, 2014, s. 3–20.

Zpráva o stavu romské menšiny v České republice za rok 2020 [online]. Praha: Úřad vlády ČR, 2020. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/ppov/zalezitosti-romske-komunity/aktuality/Zprava-o-stavu-romske-mensiny-2020.pdf>

Prof. PhDr. Tomáš Katrňák, Ph.D. (katrnak@fss.muni.cz) je profesorem na Katedře sociologie, Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity (Department of sociology, Faculty of social studies, Masaryk University), Joštova 218/10, 602 00 Brno, Česká republika. Zaměřuje se na sociální stratifikaci, sociální statistiku a metody analýzy dat.

Mgr. Ivana Šimíková (ivana.simikova@rilsa.cz) působí ve výzkumném oddělení Sociální politika a sociální práce Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí, v. v. i. (Research Institute for Labour and Social Affairs), Joštova 218/10, 602 00 Brno, Česká republika. Odborně se zaměřuje na sběr etnických dat a sociální vyloučení.

Mgr. Laura Fónadová, Ph.D. (laura@econ.muni.cz, laura.fonadova@rilsa.cz) je odbornou asistentkou na Katedře veřejné ekonomie Ekonomicko-správní fakulty Masarykovy univerzity v Brně (Department of Public Economics, Faculty of Economics and Administration, Masaryk University), Lipová 41a, 602 00 Brno, Česká republika. Působí také ve výzkumném oddělení Sociální politika a sociální práce Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí, v. v. i. (Research Institute for Labour and Social Affairs), Joštova 218/10, 602 00 Brno, Česká republika. Zaměřuje se na problematiku nerovnosti a sociální mobility v souvislosti s etnicitou.

Příloha

Tabulka 1: Vybrané charakteristiky romské populace podle SLDB v letech 2001 až 2021

		Romové identifikace skrze národnost a jazyk					
		SLDB 2001		SLDB 2011		SLDB 2021	
		počet	%	počet	%	počet	%
Romové	národnost (bez jazyka)	5 609	19,5	6 434	14,0	10 606	27,4
	jazyk (bez národnosti)	16 290	56,5	31 424	68,4	17 017	44,0
	národnost a jazyk	6 921	24,0	8 091	17,6	11 085	28,6
	<i>celkem</i>	<i>28 820</i>	<i>100,0</i>	<i>45 949</i>	<i>100,0</i>	<i>38 708</i>	<i>100,0</i>
Pohlaví	muž	14 801	51,4	23 716	51,6	20 133	52,0
	žena	14 019	48,6	22 233	48,4	18 575	48,0
	<i>celkem</i>	<i>28 820</i>	<i>100</i>	<i>45 949</i>	<i>100</i>	<i>38 708</i>	<i>100</i>
Průměrný věk	muž	28,3		31,8		33,8	
	žena	30,8		32,5		34,3	
	<i>celkem</i>	<i>29,5</i>		<i>32,1</i>		<i>34,1</i>	
Vzdělání	Nedokončená základní škola	3 815	18,1	4 407	13,4	2 885	11,3
	Základní škola	13 503	64,2	20 915	63,4	13 423	52,5
	Vyučen/a bez maturity	2 816	13,4	5 027	15,2	6 169	24,1
	Střední odborná škola s maturitou	210	1,0	862	2,6	808	3,2
	Gymnázium s maturitou	379	1,8	467	1,4	922	3,6
	Pomaturitní, nástavba, konzervatoř	91	0,4	370	1,1	344	1,3
	Vysokoškolské	207	1,0	918	2,8	1 033	4,0
<i>celkem</i>	<i>21 021</i>	<i>100</i>	<i>32 966</i>	<i>100</i>	<i>25 584</i>	<i>100</i>	
Rodinný stav	Svobodný/svobodná	15 352	53,6	27 382	59,8	24 576	64,0
	Ženatý/vdaná	9 939	34,7	12 465	27,2	8 889	23,1
	Rozvedený/rozvedená	2 148	7,5	4 197	9,2	3 618	9,4
	Vdovec/vdova	1 182	4,1	1 741	3,8	1 330	3,5
<i>celkem</i>	<i>28 621</i>	<i>100</i>	<i>45 785</i>	<i>100</i>	<i>38 413</i>	<i>100</i>	
Průměrný počet dětí	Ženy 15+	3,1		2,7		2,4	
Velikost bydliště (počet obyvatel)	0-199	238	0,8	323	0,7	164	0,4
	200-499	1 146	4,0	1 790	4,0	1 177	3,0
	500-999	1 466	5,1	2 378	5,4	1 869	4,8
	1 000-1 999	1 514	5,3	2 491	5,6	2 031	5,2
	2 000-4 999	2 541	8,8	4 528	10,2	4 191	10,8
	5 000-9 999	2 690	9,3	4 194	9,5	3 473	9,0
	10 000-19 999	3 366	11,7	5 371	12,1	4 709	12,2
	20 000-49 999	5 051	17,5	8 350	18,8	7 854	20,3
	50 000-99 999	5 283	18,3	6 430	14,5	4 761	12,3
	100 000-199 999	755	2,6	1 446	3,3	1 275	3,3
	200 000-499 999	3 049	10,6	4 549	10,3	4 426	11,4
	1 000 000+	1 721	6,0	2 523	5,7	2 778	7,2
	<i>celkem</i>	<i>28 820</i>	<i>100</i>	<i>44 373</i>	<i>100</i>	<i>38 708</i>	<i>100</i>
Kraj	Hlavní město Praha	1 721	6,0	2 523	5,7	2 778	7,2
	Jihočeský kraj	1 475	5,1	2 516	5,7	2 135	5,5
	Jihomoravský kraj	1 912	6,6	3 027	6,8	2 919	7,5
	Karlovarský kraj	1 644	5,7	2 356	5,3	1 968	5,1
	Královéhradecký kraj	1 513	5,2	2 640	5,9	2 049	5,3
	Liberecký kraj	1 354	4,7	2 363	5,3	2 331	6,0
	Moravskoslezský kraj	4 726	16,4	6 870	15,5	6 126	15,8
	Olomoucký kraj	2 244	7,8	3 428	7,7	2 560	6,6
	Pardubický kraj	1 326	4,6	1 878	4,2	1 811	4,7
	Plzeňský kraj	1 590	5,5	2 152	4,8	1 628	4,2
	Středočeský kraj	3 157	11,0	4 260	9,6	3 898	10,1
	Ústecký kraj	4 784	16,6	7 896	17,8	6 509	16,8
	Vysočina	560	1,9	1 138	2,6	969	2,5
	Zlínský kraj	814	2,8	1 326	3,0	1 027	2,7
	<i>celkem</i>	<i>28 820</i>	<i>100</i>	<i>44 373</i>	<i>100</i>	<i>38 708</i>	<i>100</i>